Kamerhuis
tentoonstellingsconcept voor de Hands On Triënnale

MaisonCaro i.s.m. Bert Heytens

De Hands On triënnale vertrekt van de idee om het onzichtbare zichtbaar te maken, om te tonen wat je normaliter niet ziet: het handwerk, het ambacht en de daarbij horende technieken of gereedschappen, mislukkingen, prototypes en modellen. Dit transparant tentoonstellingsmodel gunt een blik achter de schermen, om zo in contact te komen met de complexiteit van design. De tentoonstellings-scenografie speelt daarop in en wil de circulatie én het kijken vertragen en de blikken richten op wat meestal onzichtbaar blijft.

Design museum Gent wordt onder meer getypeerd door een sterk contrast tussen voor- en achterbouw. De twee bouwsels overspannen samen niet enkel twee eeuwen, ze illustreren eveneens de zoektocht naar het denken over wonen, naar wat een domestieke architectuur is en kan zijn: van de burgerwoning tot industriële architectuur.

De burgerwoning als stedelijk woonmodel ontwikkelt zich vanaf de achttiende eeuw. De burgerwoning is ontdubbelt in een representatieve voorzijde en een verborgen achterzijde. De representatieve voorzijde sluit aan op de straat, het is de private leefomgeving die gezien mag worden. De gevel, de voordeur en inkom, de hal en een bureel, een salon en eetkamer of een ‘schone kamer’ staan alle in het thema van status en profilering. Hier wordt geëtaleerd. De burgerwoning duwt het werk weg naar de ‘achterkant’, samen met bedienden en huispersoneel. De keuken, de wasplaats, de berging, het ambachtelijk werk zijn onttrokken aan het oog, ze staan ten dienste.

De vraag dringt zich op of dit huiskamermodel nog steeds representatief is voor onze hedendaagse wooncultuur. Raakte het wonen inmiddels niet gedecentraliseerd, net op dezelfde manier als het werken vandaag? Het impliceert dat er geen huizen ontworpen moeten worden maar kamers en verschillende manieren waarop kamers aan elkaar geschakeld kunnen worden. Zo wordt het leven een suite van mentaal aaneengeregen ruimten die alle iets vertellen over hun gebruiker.

Dit tentoonstellingsvoorstel, Het Kamerhuis, is geen huiskamermodel, waarin slechts representatieve objecten worden getoond. Het is evenmin een keukenhuis of atelier, waarin alles zich ordent rond het werken. Het is beide tegelijkertijd.
De scenografie zet de kamers van de burgerwoning en het achterhuis in als mentaal platform voor deze tentoonstelling. Het ontwerp- en maakproces worden inhoudelijk verenigd en naast elkaar geplaatst, zonder hiërarchie of dwangmatige circulatie. Hun presentatie is inhoudelijk en ruimtelijk evenwaardig. Zo wordt de totale waaier aan designobjecten en maakprocessen onderverdeeld en wordt het meerstemmige aspect van de selectie verteld in episodes, gegroepeerd en getoond binnen de module van dé kamer.

De afgewerkte producten, de laatste stap in het maakproces, de designobjecten, worden geëtaleerd in *voorkamers* en gegroepeerd op basis van vorm, kleur en compositie. De *achterkamers* tonen de stappen die voorafgaan aan het opleveren van het finale object: het zoeken naar de juiste materialen, de juiste vorm, de juiste kleur, de juiste techniek… Dit doorlopen — van achterkamer tot voorkamer — geldt ook voor het ontwerpproces van de scenografie: uit verschillende materialen en opbouwprincipes is uiteindelijk gekozen voor honingraatkarton. Het materiaal expliciteert de tijdelijkheid van de ingreep en is volledig cradle to cradle recycleerbaar.

deels naar 'Bad Dream Houses' van Bart Verschaffel

Maison Caro i.s.m. Bert Heytens